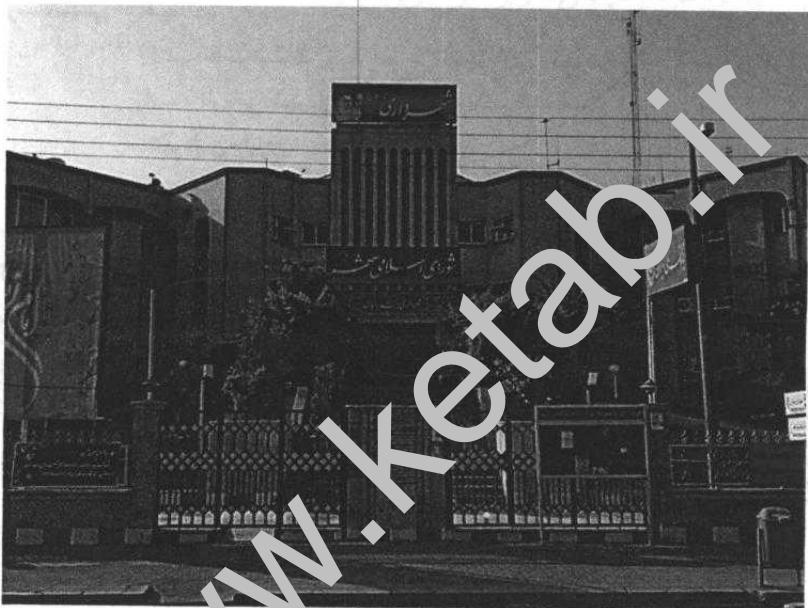

از بُلديه تا شهرداري بندرعباس

«تاریخ شهرداری بندرعباس»

The History Of Bandar Abbas Municipality

گردآورنده:

مهندس علی کمالیزاده

اتسارات آرقان

سرشناسه

: کمالیزاده، علی، ۱۳۵۴

The history : از بلدیه تا شهرداری بندرعباس: تاریخ شهرداری بندرعباس =
of Bandar Abbas municipality : تألیف: علی کمالیزاده

مشخصات نشر

: تهران، آرون، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری

: ۶۴۴ ص.

شابک

: ۹۷۸ - ۷۱۲ - ۲۳۱ - ۹۶۴

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

کتاب حاضر توسط روابط عمومی شهرداری بندرعباس با همکاری مرکز

اسناد تاریخی شهرداری بندرعباس منتشر شده است.

یادداشت

: شهرداری - ایران - بندرعباس - تاریخ

Municipal government - Iran - Bandar Abbas - History

: شهرداری - بندرعباس، روابط عمومی، مرکز اسناد تاریخی

موضوع

موضوع

موضوع

ردیبندی کنگره

: ۴۶۹ د.ل

ردیبندی دیوبی

: ۳۵۱ ۱۸۵۷۳۲

: ۵۷۹۳۷۳۸

شماره کتابخانه ملی :

این کتاب توسط روابط عمومی امو، بین الملل شهرداری

با همکاری مرکز اسناد تاریخی شهرداری به چاپ رسیده است.

انتشارات آرون

از بلدیه تا شهرداری بندرعباس

«تاریخ شهرداری بندرعباس»

گردآورنده: مهندس علی کمالیزاده

ویراستار: رامین آذرمهر

ناشر: انتشارات آرون

چاپ اول: ۱۳۹۸

چاپ صدف: ۱۰۰۰ نسخه

تومان ۱۱۵۰۰

نشانی: تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان وحید نظری،

نرسیده به خیابان منیری جاوید، پلاک ۱۰۵، واحد ۳ تلفن: ۰۵۱ - ۵۶۹۶۲۸۵۰

ایمیل: Arvannashr@yahoo.com وبسایت: www.Arvannashr.ir

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

۱۱.....	پیشگفتار
۱۳.....	مقدمه
فصل اول: تاریخ شهر بندرعباس	
۱۸.....	موقعیت جغرافیایی بندرعباس
۱۹.....	تقسیمات سیاسی
۲۲.....	تاریخچه شهر بندرعباس
۲۸.....	جمعیت بندرعباس
۲۹.....	محلات بندرعباس

فصل دوم: شهرداری بندرعباس

۴۲.....	تاریخچه بلدیه (شهرداری) در ایران
۴۴.....	شهرداری
۴۵.....	قانون بلدیه (شهرداری)
۴۷.....	تاریخچه شهرداری‌های هرمزگان
۵۱.....	درجه‌بندی شهرداری‌های هرمزگان
۵۴.....	بلدیه (شهرداری) بندرعباس

۶۰.....	عمارت بُلديه بندرعباس.....
۶۸.....	آرم بُلديه بندرعباس.....
۶۹.....	تعرفه، درآمد و هزینه بُلديه بندرعباس.....
۷۲.....	نیروی انسانی.....
۷۶.....	وحدات شهرداری.....
۷۷.....	ناحی شهرداری.....
۹۶.....	مناطق شهرداری.....
۹۹.....	(الف) منطقه ۱ شهرداری بندرعباس.....
۱۰۰.....	(ب) منطقه ۲ شهرداری بندرعباس.....
۱۰۲.....	(ج) منطقه ۳ شهرداری بندرعباس.....
۱۰۳.....	معاونت‌هاي شهرداري.....
۱۰۵.....	۱) معاونت خدمات شهری.....
۱۰۷.....	۲) معاونت مال و اقتداری.....
۱۰۸.....	۳) معاونت فنی و صرایح.....
۱۰۹.....	۴) معاونت عمارتی و شهر بازی.....
۱۱۰.....	۵) معاونت برنامه‌ریزی و توسعه منابع انسانی.....
۱۱۱.....	۶) معاونت حمل و نقل و ترافیک.....
۱۱۲.....	روابط عمومی و امور بین‌الملل.....
۱۱۶.....	سامانه ۱۳۷.....
۱۱۷.....	مرکز اسناد تاریخی، پژوهشکده و فرهنگسرای شهرداری بندرعباس.....

فصل سوم: وظایفی که از عهده شهرداری خارج شده

۱۲۰.....	وظایفی که از عهده شهرداری خارج شده.....
۱۲۱.....	شهرداری و روش‌نایی.....
۱۲۸.....	شهرداری و آب آشامیدنی.....
۱۴۴.....	شهرداری و دارالمساكین (نوانخانه).....
۱۵۲.....	شهرداری و بهداشت و درمان.....
۱۵۴.....	شهرداری و اصناف.....
۱۶۳.....	شهرداری و ساخت مسکن.....
۱۶۵.....	شهرداری و تشریفات داخلی.....
۱۶۹.....	شهرداری و دروازه شهر.....
۱۷۱.....	شهرداری و آمارگیری (احصائیه).....

فصل چهارم: سازمان‌های وابسته

۱۷۶.....	سازمان‌های وابسته به شهرداری
۱۷۷.....	آتش‌نشانی
۱۸۹.....	اتوبوس‌رانی
۲۱۶.....	پایانه مسافربری
۲۲۵.....	آرامستان‌ها
۲۳۲.....	خدمات موتوری
۲۴۳.....	کشتارگاه
۲۵۴.....	فرهنگی ورزشی
۲۶۱.....	بارک‌ها و فروشی سبز
۲۷۲.....	عمران شهری
۲۸۶.....	پسمند
۲۹۳.....	میادین میوه و تره ر
۳۰۹.....	حمل و نقل و ترافیک
۳۱۲.....	فناوری اطلاعات و ارتباطات
۳۱۴.....	سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های خارجی

فصل پنجم: زندگینامه بعدی از شهرداران بندرعباس

۳۱۶.....	شهرداران بندرعباس

فصل ششم: ارتباط ارگان‌ها با شهردار

۴۵۲.....	سازمان‌ها و ارگان‌های مؤثر در مدیریت شهری
۴۵۳.....	استانداری هرمزگان
۴۷۲.....	فرمانداری شهرستان بندرعباس
۴۸۷.....	انجمن‌ها و شوراهای شهر بندرعباس
۴۸۷.....	(الف) انجمنهای سری، انجمنهای ایالتی و ولایتی، انجمن شهر و انجمنهای محلی
۴۹۰.....	انجمنهای بندرعباس
۴۹۱.....	(۱) انجمن جاوید بندرعباس
۴۹۲.....	(۲) انجمن ولایتی (ملی / محلی) بندرعباس
۴۹۳.....	(۳) انجمن بندرعباس (کلوب عباسی)

۴۹۶.....	ب) شوراهای اسلامی شهر
۵۰۰.....	۱) دوره اول شورای اسلامی شهر بندرعباس
۵۰۰.....	۲) دوره دوم شورای اسلامی شهر بندرعباس
۵۰۱.....	۳) دوره سوم شورای اسلامی شهر بندرعباس
۵۰۲.....	۴) دوره چهارم شورای اسلامی شهر بندرعباس
۵۰۳.....	۵) دوره پنجم شورای اسلامی شهر بندرعباس

فصل هفتم: سایر

۵۴۴.....	نقش شهرداری بندرعباس در دفاع مقدس
۵۶۷.....	پیوست ش. ره ۱: آسناد و مدارک
۶۱۳.....	پیوست شهاده ۲: تصاویر
۶۳۹.....	منابع و مأخذ

پیشگفتار

ما، تاریخ را آیینه می‌بینیم که تصویر سرگذشت پُر کشاکش حیات سال‌های دور، اندیشه و حوا را زمان می‌دهد. با توجه به اهمیت تاریخ، می‌کوشیم از گذشته، حال، جامعه، فرهنگ و میاست دیروز، معیارهایی بجوییم برای احوال و اعمال امروز. همین معنی یعنی پند و برت از تاریخ گذشته، مشهورترین هدف و فایده‌ای است که مؤرخان برای تاریخ برشمرونند مجسوع، خدادادها، آثار و وقایع فرهنگی هر منطقه در گذشته، هویت، تاریخ و فرهنگ را تشیل داده که حفظ و انتقال آن به نسل‌های آینده برای هر شهر و دیار ضروری است. چرا نه تاریخ بزرگترین آموزگار است. البته همه باید کمک کنند تا هویت‌های تاریخی عطاشوند. در این میان شهرداری‌ها اینها کننده نقش مهمی برای حفظ این هویت‌های تاریخی بودند و خوشبختانه در سال‌های اخیر نگاه شهرداری بندرعباس عوض شده و نگاه کلان سجوعه مدیریت شهری بندرعباس به مقوله‌های پُر ارزش تاریخ، گردشگری و میراث، رعایت که هویت شهر را تشکیل می‌دهد، نگاه جامع حمایتی است.

بلدیه (شهرداری) بندرعباس در سال ۱۲۹۶ خورشیدی پس از انقلاب مشروطه فعالیت خود را آغاز و از آن زمان تاکنون به درختی بزرگ و تناور تبدیل شده است. شهرداری بندرعباس با قدمتی بیش از یکصد سال تاکنون برنامه اصلاحیه خود را تا حد ممکن به مرحله اجرا در آورده است. این نهاد مردمی علاوه بر اقدامات عمرانی، ترافیکی، خدماتی و شهرسازی، در حوزه‌های فرهنگی و ورزشی نیز فعالیت‌های خود

را گسترش داده است. شهرداری بندرعباس ضمن برخورداری از مشارکت مردمی، با مدیریت هماهنگ شهری و بهره‌گیری بهینه از منابع علمی نسبت به ارائه خدمات با کیفیت در عرصه‌های مختلف به منظور ایجاد شهری با محیط مطلوب زندگی برای شهروندان، گام‌های مستحکمی برداشته است.

«تاریخ» سرگذشت زندگی انسان‌هایی است که در این دنیا مدتی بوده اند و در راه آرمان‌هایی که داشته‌اند، رحمات، رنج‌ها و مراتب‌ها کشیده و حتی جان سپرده‌اند. مؤرخ احیاء کننده گذشته است و با کمک اسناد و مدارک سرگذشت انسان‌ها و رویدادهای ایمان را بازگو می‌کند. از سوی دیگر، مدامی که مردم از هویت، پیشینه و دیار خود آگهی نداشته باشند، نسبت به شهر نیز تعصب نخواهند داشت و درک صحیح از این می‌تواند در جلب نظر و مشارکت مردمی تاثیر به سزاگی داشته باشد. یکی از آثار تاثیری تحسین و مورد تقدیر در واقعیت گذشته اثر آقای علی کمالی‌زاده است که او را مهندس تحسین و تدوین تاریخ شهرداری بندرعباس نموده و اعتقاد دارم این نوشته نگاهی ارزشمند به تاریخ و عملکرد این مجموعه بوده و از این کار ارزشمند که برای اولین بار سه موگیر، صمیمانه تشکر و قدردانی می‌نمایم. کتاب حاضر با نگاه جدی به حمام از فرهنگ و تاریخ شهر، اقدام تحسین برانگیز نویسنده و همچنین انتقال این بیعت به آئندگان است. این نوشتار گویای بسیاری از تحول‌آفرینی و اقداماتی مانند تأمین اب آشمه‌بدنی، روشناگی معابر، بازار، بهداشت و غیره است که شهرداری در گذشته علاوه بر این تأثیر خود به دلیل نبودن ادارات و ارگان‌های دیگر انجام داده است. در انتهای این تأثیر خود به دست اندکاران و به خصوص آقای علی کمالی‌زاده، نویسنده کتاب قدردانی می‌کند که با مشکلات عدیده و کاستی‌ها سعی در جمع‌آوری تاریخ شهرداری بندرعباس نموده است. این اثر که برای شناخت بهتر شهرداری بندرعباس صورت گرفته، به علاقه‌مندان علم و دانش و مردم شریف و عزیز بندرعباس، این دیار مهمان نواز و خونگرم تقدیم می‌شود.

و من الله التوفيق

عباس امینی‌زاده، شهردار بندرعباس

شهریور ماه ۱۳۹۸